

Kopia:

Kim Bolton, prorektor

Karin Cardell, förvaltningschef

Eva Gustafsson, ordförande FoU-nämnden

Hanna Landin, ordförande KFU

Ragne Emardson, akademichef

Claes Lennartsson, tf akademichef

Päivi Riestola, tf akademichef

Studentkåren i Borås

Kvalitetssäkringssystem avseende forskning vid Högskolan i Borås

Bakgrund

Av Universitetskanslersämbetets (UKÄ:s) ändrade regleringsbrev framgår att UKÄ ska vidareutveckla det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning så att det även omfattar forskning. UKÄ påbörjade därför en pilotgranskning av lärosätenas kvalitetssäkringssystem avseende forskning under september 2019 och Högskolan i Borås ingår efter anmält intresse i denna omgång. Givet detta och att högskolan vill utveckla kvalitet i sin forskning måste det kvalitetssystem som ska säkerställa att den forskningsverksamhet som bedrivs vid lärosätet håller hög kvalitet vidareutvecklas.

Beskrivning av uppdraget

Kvalitetssystemet ska bidra till kontinuerlig kvalitetssäkring, kvalitetsutvärdering och kvalitetsutveckling av forskningsverksamheten vid Högskolan i Borås. Ramarna för kvalitetssystemet har satts genom 5 st. uppdrag, vilka beslutades av rektor den 2 juli 2019. Uppdragens relationer till kvalitetssystemet tydliggörs nedan.

Högskolans kvalitetssystem består av fem samverkande delsystem, vilka tillsammans bildar en helhet. Dessa är:

- Förutsättningar
- Kontinuerligt kvalitetsarbete
- Kvalitetsuppföljning
- Återkommande granskning
- Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling

Samtliga delar är sammankopplade genom en kontinuerlig kommunikation och dialog som överför den information som

genereras av kvalitetssystemet mellan olika nivåer inom lärosätet. Detta gör systemet *transparent* och *skarpt*.

I kvalitetssystemet finns en tydligt definierad roll- och ansvarsfördelning som knyter an till högskolans olika besluts- och delegationsordningar.

Ett välfungerande kvalitetssystem är av nödvändighet för att kunna bedriva ett dagligt och strategiskt kvalitetsarbete. Det ska vidare belysa hur uppföljning, utvärdering och återföring leder till säkerställande och utveckling av kvalitet.

Beskrivning av kvalitetssystemets olika delar

Förutsättningar

Förutsättningarna är de utgångspunkter som kvalitetsarbetet grundar sig i. Fundamentet utgörs av forskningens frihet, högskolans värdegrund och den kvalitetskultur som genomsyrar verksamheten i alla dess delar. Kvalitet i forskningsverksamheten erhålls genom att den är *integrerad* i medarbetares dagliga arbetsuppgifter och interaktioner. Medarbetare ska vara delaktiga och engagerade i att utveckla verksamhetens kvalitet.

Forskningsverksamheten som sådan har redan etablerade och inbyggda former för kvalitetssäkring där kollegial granskning (peer-review) med skriftliga utlåtanden och seminariediskussion med utsedda granskare (opponent, diskutant) utgör grundläggande verktyg.

Högskolans eget arbete bör inte ersätta eller upprepa dessa etablerade metoder, utan ska istället utnyttjas och användas i vårt arbete med att säkerställa och utveckla kvalitet i **all** forskning som bedrivs vid högskolan.

Riktlinjer för de utgångspunkter och definitioner samt den ansvarsfördelning Högskolan i Borås har avseende kvalitetssystem för forskning tydliggörs via uppdraget *Riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete för forskning*, (dnr 530-19).

Utgångspunkter

Ett kvalitetssystem ska möta flera olika krav, varav lagar, förordningar och internt styrande dokument är de grundläggande. Kvalitetssystemet vid Högskolan i Borås fokuserar på kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av verksamheten och tar sin utgångspunkt i följande;

- Gällande lagar och förordningar
- Högskolans mål och visioner
- Andra interna styrande dokument såsom verksamhetsberättelse/verksamhetsplan
- Universitetskanslersämbetets nationella system för kvalitetssäkring av högre utbildning
- Europeiska stadgan för forskare & Riktlinjer för

- rekrytering av forskare
- SUHF:s nationella ramverk

Därtill kommer säkerställande av de förutsättningar som är primära för att kunna upprätthålla en forskningsverksamhet av hög kvalitet. Detta inkluderar stimulerande forskningsmiljöer, god forskningssed, adekvat infrastruktur och säkerställande av kompetens via rekrytering.

Kontinuerligt kvalitetsarbete

Det kontinuerliga kvalitetsarbetet utgörs av de dagliga aktiviteter som genomförs vid högskolan och som påverkar och driver högskolans verksamhet framåt. Kvalitetssäkrande rutiner ska för forskningsverksamheten vid högskolan utformas **enhetligt** såvada det inte finns synnerliga skäl till olikheter. Enhetligheten skapar tydlighet, jämförbarhet och effektivitet.

Exempel på aktiviteter som ryms inom ramen för kvalitetssystemet för forskning är: kompetensutveckling, erhållande av forskningsmedel och publicering av forskningsresultat. Därtill kommer det arbete som bedrivs med samverkan, hållbarhet, internationalisering och jämställdhet i fokus.

Alla forskare vid högskolan ska involveras i det kontinuerliga kvalitetsarbetet.

Kvalitetsuppföljning

Högskolan ska samla in, analysera och använda relevant information som genereras av kvalitetssystemets olika delar för att säkerställa att **all** forskningsverksamhet som bedrivs vid högskolan är av hög kvalitet. Uppföljningen kan inkludera både kvantitativa och kvalitativa uppgifter, exempelvis bibliometri och analyser. Uppföljning görs i samband med verksamhetsdialoger från ledningsnivå ned till individuella forskare och medarbetare.

Detta avspeglas i uppdragen avseende *Utveckling av systematisk arbetsmetod för uppföljning av forskning* (dnr 531-19) samt *Kontinuerlig kvalitetsuppföljning och kvalitetsutveckling av forskning* (dnr 532-19). Medan det förstnämnda uppdraget främst fokuserar på **hur** återföring av de resultat som genereras av kvalitetssystemet tas tillvara, syftar det andra uppdraget främst på att bestämma **vad** som ska följas upp på en kontinuerlig basis.

Vidare tydliggör uppdraget avseende *Inrättande av Units of Assessment (UoA)* (534-19) vilka forskande enheter/miljöer som ska klustras ihop och analyseras tillsammans vid den externa kvalitetsutvärdering som ska genomföras vart sjätte år.

Återkommande granskning

Både SUHF:s ramverk och UKÄ:s nationella riktlinjer

föreskriver att ett fungerande kvalitetssystem ska innehålla återkommande, oberoende, kollegial granskning. Även om forskningsverksamheten redan granskas kollegialt i flera aspekter måste högskolan säkerställa att den forskning som bedrivs genomgår regelbunden, kollegial genomlysning för att ge stöd till vidare kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling.

Uppdraget avseende *Utvärderingsmodell och sexårig utvärderingscykel gällande kvalitetsutveckling av forskning* (dnr 533-19) lägger fram en modell för extern kvalitetsutvärdering som inkluderar forskningsverksamheten vid högskolan. Utvärderingarna ska ta sin utgångspunkt i definierade UoA. Resultatet av detta uppdrag konkretiseras via *Handläggningsordning för utvärdering och utveckling av forskning* (dnr 900-19) och *Utvärderingscykel och regler gällande lokal utvärdering av forskning vid Högskolan i Borås, 2020-2026*.

Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling

Kontinuerlig och systematisk dialog och återkoppling ska säkerställa att resultatet från det dagliga/löpande kvalitetsarbetet, den kontinuerliga uppföljningen och genomförda utvärderingar leder till säkring och kvalitetsutveckling av forskningsverksamheten. Åtgärder ska återkopplas och föras in i det dagliga arbetet.

Beskrivning av kvalitetssäkringssystemet för forskning på högskolans webb

I syfte att klargöra för granskare, anställda, studenter och allmänhet hur högskolans arbete både skapar förutsättningar för hög kvalitet i högskolans forskning och regelbundet kontrollerar att forskningen håller hög kvalitet föreslås två samlade beskrivningar av högskolans kvalitetssäkringsarbete avseende forskning på högskolans webb.

En första beskrivning av systemet föreslås utgå från SUHF:s *Gemensamt ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning* och påvisa på vilket sätt högskolans organisation, styrdokument och aktiviteter leder till att komponenterna i ramverket kan uppfyllas (VAD-nivå). Denna beskrivning riktar sig främst till kvalitetsansvariga, personer som har speciella uppdrag att arbeta med kvalitetsarbete samt granskare av kvalitetssäkringssystem. Enheten för utbildningsstöd föreslås ansvara för att en sådan beskrivning finns tillgänglig och hålls uppdaterad.

En andra beskrivning av de styrdokument och aktiviteter som skapar förutsättningar för en hög forskningskvalitet föreslås utgå från de processer som stödjer forskningen vid Högskolan i Borås. Denna beskrivning riktar sig främst till forskare och annan personal vid högskolan som arbetar med forskning (HUR-nivå). Syftet är i detta fall att skapa en gemensam förståelse av gällande styrdokument och ramar för arbetet med forskning samt

hur dessa säkrar forskningens kvalitet och måluppfyllelse. Enheten för utbildningsstöd tillsammans med akademierna och forskargrupperna föreslås gemensamt ansvara för att en sådan beskrivning kommer till stånd och hålls uppdaterad.

Beskrivningarna bör i största möjliga mån samordnas mellan akademierna i linje med ledordet enhetlighet i högskolans kvalitetspolicy. I arbetet bör ett förarbete i syfte att bestämma en målgruppsanpassad utformning av hur informationen presenteras ingå. Ett sådant förarbete kan med fördel ta stöd av avdelningen för kommunikation.

Beredning

Högskolan i Borås har under 2019 arbetat med att ta fram ett antal styrdokument som grund till ett vidareutvecklat kvalitetsystem för forskning. Som ett första steg har policy för kvalitetsarbetet vid Högskolan i Borås anpassats så att den tydligare visar att kvalitetsarbetet inkluderar såväl forskning som utbildning. Det förslag som lades fram av en arbetsgrupp bestående av representanter från både akademierna och nämnderna beslutades av styrelsen den 4 oktober 2019.

Vid rektors beslutsmöte 2 juli 2019 tillsattes 5 arbetsgrupper för att ta fram det ramverk som ska definiera kvalitetsystemet för forskning vid Högskolan i Borås. De 5 uppdragen var enligt: *Riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete för forskning*, (dnr 530-19), *Utveckling av systematisk arbetsmetod för uppföljning av forskning* (dnr 531-19), *Kontinuerlig kvalitetsuppföljning och kvalitetsutveckling av forskning* (dnr 532-19), *Utvärderingsmodell och sexårig utvärderingscykel gällande kvalitetsutveckling av forskning* (dnr 533-19) samt *Inrättande av Units of Assessments (UoA)* (534-19). Den grundläggande tanken då arbetsgrupperna tillsattes var att få med representanter från både akademierna och nämnderna för att på så sätt underlätta en bred förankring av systemet i högskolans organisation. De olika funktioner som ingick i arbetsgrupperna bestämdes av respektive uppdrags karaktär. Det första av ovan nämnda uppdrag (med dnr 530-19) remitterades på brukligt sätt i hela högskolans organisation. Övriga uppdrag har genomgått ett förenklat remitteringsförfarande via rektors ledningsråd eller via rektors ledningsråd och högskolans forskargruppledare (de med dnr 533-19 och dnr 534-19).

Under hela processen har uppdragen kontinuerligt avrapporterats till rektors ledningsråd, vilket fungerat som referensgrupp. Handläggare från avdelningen för utbildningsstöd har funnits i form av forskarutbildningssamordnare, kvalitetssamordnare samt utbildningssamordnare och från rektors stab i form av controller. Arbetet med att ta fram ett kvalitetssäkringssystem för forskning har kontinuerligt rapporterats vid fackliga avstämningar under hösten 2019. Dessutom har arbetet presenterats vid ett GEM och på möten med akademiernas ledningsråd och olika fora för forskning.

Sammanfattning

Den samlade bedömningen av ärendet är att

- Styrdokumentet för systemet är klara för beslut; erforderliga förändringar efter olika remissförfaranden är gjorda.
- Nämnderna har spelat en aktiv roll i beredningen och är införstådda med sin roll i systemet
- Studentkåren i Borås har varit inbjudna och har spelat en aktiv roll i beredningen i de uppdrag de sett sig ha en del och är införstådda med sin roll i systemet
- Grunderna för en implementering av systemet är satta i och med den långa beredningen där ett flertal medarbetare och intressenter aktivt involverats
- För att säkra implementeringen av systemet krävs att akademichefer och förvaltningschef utser funktioner med delegerat ansvar för en gemensam vidareutveckling av högskolans kvalitetssäkringssystem avseende forskning. Dessutom krävs det att akademichefer och förvaltningschef utser personer till att koordinera detta arbete. Det är då viktigt att de av akademichefer och förvaltningschefen utpekade funktionerna får ett tydligt, enhetligt och varaktigt ansvar och mandat att arbeta med den gemensamma vidareutvecklingen.

Ramverket till ett kvalitetssystem för forskning vid Högskolan i Borås definieras genom de beslut rektor tar utgående från följande genomförda uppdrag.

Riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete för forskning (dnr 530-19)

Systematisk arbetsmetod för uppföljning av forskning (dnr 531-19)

Kontinuerlig kvalitetsuppföljning och kvalitetsutveckling av forskning (dnr 532-19)

Utvärderingsmodell och sexårig utvärderingscykel gällande kvalitetsutveckling av forskning (dnr 533-19). Resultatet av detta uppdrag konkretiseras via *Handläggningsordning för utvärdering och utveckling av forskning* (dnr 900-19) och *Utvärderingscykel och regler gällande lokal utvärdering av forskning vid Högskolan i Borås, 2020-2026*.

Inrättande av Units of Assessments (UoA) (dnr 534-19)